

До радості

Фрідріх Шиллер

переклад М. Лукаша

Радість, гарна іскро Божа!
Несказанно любо нам
Увійти, царице гожа,
В твій пресвітлий дивний храм.
Все, що строго ділить мода,
В'яжеш ти одним вузлом,
Розцвітає братня згода
Під благим твоїм крилом.

Хор
Обніміться, мільони,
Поцілуйтесь, мов брати!
Вічний Отче доброти,
Дай нам ласки й охорони!

Кого доля ошастила
Тим, що другові він друг,
Кого любить лада мила, —
Йдіть до нас в веселий круг.
Йдіть усі, хто зве своєю
В світі душу хоч одну!
Хто ж весь вік черствів душею —
Йди у іншу сторону.

Хор
Хто живе в земній юдолі,
Всяк симпатії скорись!
Нас веде вона у вись.
Де Всесильний на престолі.

Радість п'ють усі істоти
З груді матері-землі,
Ті солодкіі щедроти
Мають всі — і добрі, й злі.

Радість нас вином сп'яняє
І цілунком огневим;
І черв'як утіху знає,
І небесний херувим.

Хор
Поклоніться, мільйони,
Перед мудрістю Творця!
Сповніть милістю серця
І чиніть його закони.

Радість — всесвіту пружина,
Радість — творчості душа,
Дивна космосу машина
Нею живиться й руша.
Радість квіти розвиває
І розгін дає сонцям;
Їх в простори пориває,
Не відомі мудрецам.

Хор
Як у безмірі світила
Хором райдужним пливають,
Браття, йдіть у славному путь,
Що вам радість освятила.

Вчених з істини свічада
Радість успіхом віта,
До чеснот провадить радо,
Хоч тропа до них крута;
На ясній вершині віри
Піднімає хоругов,
В день воскресний на Псалтирі
Славить тих, хто смерть зборов.

Хор
Будьте мужні, мільйони!
Вірте, страдні, в кращий світ!

Тих, що справдять заповіт,
Прийме Бог у вічне лоно,

Божество не наградиме, —
От би нам зрівняться з ним!
Хай радіють із радими
Горе й злидні в крузі цім!
Не відомста, не погрози —
Всепрощення ворогам!
Хай не ллють у скрутї сльози,
Не гризуться каяттям.

Хор
Знищим книги борговії!
Помирімося усі!
Браття! На небесі
Не забуде благодії.

Радість в келихах шумує,
Плин іскристий виграє,
Канібалів лють гамує
Кволим духу додає.
В день весілля а чи тризни,
Коли ходить круговий,
Хай до неба піна бризне,
Дух прославимо благий!

Хор
Все хвалу йому співає —
Хай гримить псалом гучний!
Дух прославимо благий,
Що над зорями витає!

Будь твердим в лиху годину,
Поміч скривдженим давай,
Всюди правду знай єдину,
Зроду клятви не ламай,
Не знижайсь перед потужним,
Коли треба — важ життям!

Шана й слава чесним, мужнім,
Згуба підлим брехунам!

Хор

Станьмо дружною сім'єю,
Жити правдою й добром
Присягнімо цим вином
Перед вишнім Судією!

Переклад Миколи Лукаша

переклад П. Куліша

Радосте, небесна іскро!

В райську церківцю твою,
Ніби крильми, линем бистро
У гарячому хмелю:
Ти однаково чаруєш
І, мов сім'ю, єдиниш
Всіх, у кого дух свій чуєш,
Як у божий рай летиш.

Хор

Обнімітесь, мільони!
Поцілуймо цілий світ!
Браття! певно над всі зорі
Любий наш отець сидить.
Кому доля побратима
У сирітстві надала,
Кого краля полюбила,
Що трояндою цвіла,
Гей до гурту в час веселий!
Хай він буде й свинопас...
Хто ж душі не зве своєю
Ні оної - геть од нас!

Хор

Хто на світі пробуває,

Всяк симпатії вклонись,
Всяк веде вона кудись,
Де Незнаєми й витає.
Радощі п'ють всі тварюки
В матері-землі з грудей;
Усі добрі й усі злюки
Знають любий трунок сей.
Він дає цілунки в очі,
Нам з усіх солодші вин.
І черв'як зна солодощі
І перед Богом керубин.
Хор

Поклонітесь, мільйони!
Де ж небесний ваш отець?
Возлітайте понад зорі:
Там витає бог-творець.
Радістю звемо машину,
Що працює з віку в вік
І вертить світ без упину,
Занедбавши зорям лік.
Як троянду викликає
Із мізерного зерна,
Так і сонцями палає
Недоглядними вона.
Хор

Браття! як вони літають
Весело крізь пишний мир,
Як герої путь верстають
Радісно на слави пир,
Так стелімо й ми дорогу
В нашім серці правди богу.
Радість правдоньку вітає
В дзеркалі ума свого,
Хто її в добрі шукає,
Не щадить життя свого.
На горі блискучій віри
Віє стяг ясний її.
Нехай роблять лицеміри

Над собою олтарі;
Крізь провалле вбоге ями
Радість, в хорі янголят,
Прославляє те піснями,
За що мучить нас Пілат.

Хор

О! Терпіте ж, мільйони!
Є й над зірами ще світ.
Оправдають сей завіт
Янгольські там легіони.
Божества не наградити:
Гарно рівнею з ним будуть.
Нехай горе й злидні в світі
Між веселими живуть.
Забуваймо помсту-люту
І запеклому простім,
Щоб він слізьми нам за муку
Та нудьгою не платив.

Хор

Простимо довги з процентом,
Мир-лад будь поміж людьми!
Над тим зорявим наметом
Судить бог, як ми самі.
В наших кубиках золотими
Іскрами вино кипить.
Злюка зло гамає з ними,
Добрий учиться як жить.
Се ж шумує радість наша...
Браття! Встанем за столом,
І нехай ся повна чаша
Бризне з небес вином!
Генію добра не мертво
Віру принесімо в жертву!

Хор

Що гімни йому співаєм
З силами його гуртом, -
Духу благ всіх вощилаєм
Жертву в небеса вином.

Бодрий дух, в журбі великий,
Поміч праведна в біді,
Присяга тверда вовіки,
В дружбі правда й на суді,
Самоповажанне в трона,
Кожному своя корона
По заслuzі, так нам жить,
Хоч би й життя наложить!
Ви ж, ехиди ви зрадливі,
Пагуба вам, злочестиві!

Хор

В круг тісний з'єдинимося,
Поклонімося золотим,
Що клятьби не зречемося
Перед вічним всеблагим!
Визвол з пут, із тих кайданів,
Що насильство знай кує,
Милосерде й до тиранів,
Як безвинну кров пролле.
Хто на ліженьку конає,
На останню вже пряде,
В бозі й той надію має,
До благого в руці йде.
І нехай померші живі
Будуть в душі божім вік.
Пиймо, браття! ми щасливі,
Що п'ємо, як чоловік:
Ми п'ємо й усім прощаєм
Тим і пекло погашаєм.

Хор

О! нехай же й та година,
Що про всіх вона єдина,
Буде в бозі сном смачним!
Браття! словом приязним
Поминаймо всіх померших -
Не судімо їх найперші!

Переклад Пантелеймона Куліша

